

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів
Львівський торговельно-економічний університет
Європейська Асоціація Економістів
Міжнародна Асоціація Науковців

ЗБІРНИК ТЕЗ

XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції

«СУЧАСНА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

2 грудня 2025 р.

Київ
2025

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету економіки та управління
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
(протокол № 11 від 17 грудня 2025 р.)*

Редакційна колегія:

Рамський А.Ю. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Житар М.О. – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Казак О.О. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Обушний С.М. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Нечипоренко А.В. – к.е.н., доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Васечко Л.І. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Сулима М.О. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Віровець Д.В. – PhD, доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

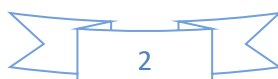
«Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи» [Текст]: матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 2 грудня 2025 р.) / Київський столичний університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2025. 366 с.

Викладено тези доповідей учасників XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи», яка відбулася у м. Києві 2 грудня 2025 р.

Висловлені у тезах думки та пропозиції можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії. Відповідальність за достовірність інформації, точність назв, статистичних даних, прізвищ та цитат несуть автори. Матеріали опубліковані в авторській редакції. У випадках виявлення плагіату відповідальність несуть автори наданих матеріалів.

© Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2025

«Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи»

Соколова З.С. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ СИСТЕМ КРАЇН АФРИКИ В ЕПОХУ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	283
Стан К.О. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ У РЕГУЛЮВАННІ ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ БАНКІВ	286
Тарасенко О.Ю. РОЛЬ СТРАХУВАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ДОМОГОСПОДАРСТВ	289
Чуднівєць А.Б., Сулима М.О. ОБГРУНТУВАННЯ УПРАВЛІНСКИХ РІШЕНЬ ЩОДО ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ОСНОВІ МАРЖИНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ	292
Швець М. Р. КРЕДИТНІ РИЗИКИ БАНКІВ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ МІНІМІЗАЦІЇ	295
Ярич І.Я. ФІНАНСОВО-АНАЛІТИЧНА ОСВІТА ЧЕРЕЗ СИМУЛЯЦІЙНІ МОДЕЛІ ФОНДОВОГО РИНКУ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	299
СЕКЦІЯ 3. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА СТРАТЕГІЇ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	
Алексін Є. А., Коцюрубенко Г. М. ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННИХ РИЗИКІВ	302
Арабаджи К.В., Рамський А.Ю. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДЕРЖАВИ	306
Бикова А.В. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО ПІДПРИЄМСТВА: ТРАНСФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	310
Брезіцька Г.Р. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ТА СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В КУЛІНАРНІЙ ОСВІТІ	315
Бурдейн Є. Д. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ПОДАТКОВУ ПОЛІТИКУ ДЕРЖАВИ	318
Вінніченко А.С., Сулима М.О. ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ ОЩАДЛИВОГО ВИРОБНИЦТВА В УПРАВЛІНСЬКОМУ ОБЛІКУ	321

Бикова А.В.,
здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня ННІ економіки і права,
Науковий керівник – Курган Н.В.,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і бізнес-консалтингу
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
м. Харків, Україна

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО ПІДПРИЄМСТВА: ТРАНСФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Важливим напрямом стратегічного розвитку України є вступ до Євросоюзу. Вихід вітчизняного підприємництва на європейський та міжнародний ринок, залучення інвестицій потребує приведення у відповідність до вимог Європейського Союзу управлінських, організаційних, обліково- фінансових систем. Система бухгалтерського обліку є інформаційною основою для управління фінансами. Вона забезпечує систематизацію всіх фінансово-господарських операцій, надання впорядкованих та достовірних даних. Для інвесторів дані фінансової звітності надають цілісну картину про діяльність компанії та впливають на прийняття рішення щодо інвестування. Відтак, трансформації у сфері бухгалтерського обліку займають значуще місце серед євроінтеграційних процесів та стосуються вітчизняного підприємництва безпосередньо.

Реформування системи бухгалтерського обліку відповідно до вимог Євросоюзу – поетапний та комплексний процес, який потребує тісної взаємодії держави, бізнесу, наукової спільноти на усіх рівнях та етапах. Впровадженню євроінтеграційних процесів у вітчизняній бухгалтерсько-обліковій системі присвятили свої роботи Ковальчук І. П., Товкун Л. В. [1], Ісаншина Г. Ю. [2], Маначинська Ю. А., Євдошак В. І. [3], Шепель Т.П. [4], Костякова А. А. [5] та інші науковці.

Можна виділити такі основні напрямки цього процесу: гармонізація національного законодавства з основними положеннями та директивами Європейського союзу, впровадження МСФЗ; організація методологічного забезпечення переходу на застосування МСФЗ; цифровізація бухгалтерського обліку та звітності; підготовка професійних кадрів; трансформація управлінського обліку. На кожному з окреслених напрямків трансформації вітчизняної облікової системи змінюється вплив його учасників на успішність вирішення відповідних завдань. Приведення національного законодавства у відповідність до європейських норм значною мірою залежить від держави, оскільки лише держава наділена повноваженнями з прийняття законів та інших регуляторних актів. Повноцінна реалізація завдань у напрямку організації методологічного забезпечення, підготовки кадрів потребує тісної співпраці наукового товариства та держави. Тоді як перехід на цифрові форми бухгалтерського обліку та звітності може бути

реалізований у взаємодії держави, фахівців з комп'ютерних технологій та власне бізнесу.

У 2004 р. Верховною Радою України прийнято Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу», в загальних положеннях якого визначено, що «адаптація законодавства України до законодавства ЄС є пріоритетною складовою процесу інтеграції України до Європейського Союзу, що в свою чергу є пріоритетним напрямом української зовнішньої політики» [6]. Цей процес має бути планомірним, послідовним, поетапним. Гармонізація законодавства України в сфері облікової політики є невід'ємною складовою цього процесу. На цей час Україною вже прийнято ряд ключових законів та нормативних актів в цій сфері: Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» (2017 р. внесено зміни для приведення у відповідність до Директиви 2013/34/ЄС); ухвалено Стратегію застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні [7]; розроблено Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, які було оновлено відповідно до МСФЗ; схвалено електронний формат Таксономії UA МСФЗ XBRL 2023 та готується Таксономія UA МСФЗ XBRL 2024 року; затверджено «Порядок функціонування центру збору фінансової звітності» (постанова Кабінету Міністрів України від 11.08.2023 р. № [8]. Адаптація українського законодавства у сфері бухгалтерського обліку та фінансової звітності до європейських вимог відбувається поступово і поки не завершена. Як приклад, законопроект № 13425 від 26.06.2025 «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», яким запропоновано ряд змін у відповідності до законодавства ЄС (передбачено обов'язкове для окремих категорій підприємств подання звітності зі сталого розвитку (ESG-звітність); оновлення критеріїв для визначення категорії підприємств, впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності для державних підприємств); законопроект № 14023 від 08.09.2025, яким передбачається спрощення вимог до оформлення первинних документів, які підтверджують надання послуг [9].

Аналіз прийнятих Україною законів та нормативних актів показує, що пріоритетним в євроінтеграційній трансформації національного законодавства в обліково-фінансовій сфері є перехід на ведення бухгалтерського обліку та подання звітності на підставі Міжнародних стандартів фінансової звітності. Міжнародні стандарти фінансової звітності – це прийняті Радою міжнародних стандартів бухгалтерського обліку документи, якими визначено порядок складання фінансової звітності [10]. В структурі МСФЗ виокремлюються: Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ/IFRS), Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО/IAS), Інтерпретації до МСФЗ (ІІАС) [11]. Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначений перелік юридичних осіб, для яких обов'язкове складання та подання фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності за міжнародними стандартами: підприємства, що становлять суспільний інтерес, публічні акціонерні товариства, суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, материнські підприємства груп, у складі яких є підприємства, що становлять

суспільний інтерес, материнські підприємства великої групи, які не належать до категорії великих підприємств, а також підприємства, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України. Визначені підприємства здійснюють подання фінансової та консолідованої звітності на основі таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі XBRL відповідно до європейської практики. Інші підприємства самостійно вирішують питання переходу на МСФЗ. Слід зазначити, що перехід підприємствами на МСФЗ надає бізнесу певні переваги. Оскільки у світі МСФЗ використовуються більше ніж у 160 країнах, застосування міжнародних стандартів у звітності забезпечує зіставленість показників фінансової звітності суб'єктів господарювання; підвищує доступність та зрозумілість інформації для потенційних інвесторів, допомагає менеджменту приймати рішення і провадити стратегічне планування, створює додаткові конкурентні переваги на європейському та міжнародному ринку.

Разом з тим, процес переходу на міжнародні МСФЗ має ряд проблемних питань. Першочергово, це наявність певних відмінностей між МСФЗ та НП(С)БО, а саме: МСФЗ визначають основні принципи та головні вимоги до формування та подання звітності, потребують професійних суджень; НП(С)БО ґрунтуються на правилах та недостатньо гнучкі; для МСФЗ значну роль відіграє економічна сутність облікових операцій, НП(С)БО більшу вагу надає юридичній формі; відмінності в підходах з оцінки вартості активів та зобов'язань, в обліку оренди, фінансових інструментів та визнанні доходу; щоквартальні звітність за МСФЗ містить більшу кількість звітів, за НП(С)БО достатньо балансу та звіт про фінансові результати; МСФЗ передбачають велику кількість приміток, детальне розкриття інформації про облікову політику, сутність операцій, приділяють значну увагу оцінці активів, пасивів, зобов'язань. Також проблемним питанням є постійне оновлення МСФЗ (впроваджено набір змін до МСФЗ, які набрали чинності у період 2024-2025 рр., передбачене набрання чинності з 1 січня 2026 року інших змін до МСБО та МСФЗ.), непослідовність в їх нумерації (відсутність деяких номерів); запізнення з українським перекладом та наявність певних труднощів з коректним перекладом термінології (як приклад, поняття дохід та прибуток); водночас Мінфіном не надаються офіційні тлумачення МСФЗ. Для отримання роз'яснень необхідно звертатися до IASB або до відповідних фахівців. Крім того, поточною проблемою залишається відсутність на державному рівні спеціальних програм з навчання та стажування вітчизняних спеціалістів.

Для прискорення адаптації вітчизняного бізнесу до МСФЗ та МСБО виникає необхідність в розробці методологічного забезпечення, інструкцій та роз'яснень, що потребує тісної співпраці регуляторних органів, наукової спільноти, професійних організацій бухгалтерів та аудиторів. Для успішного застосування в бухгалтерському обліку МСБО та МСФЗ фахівці мають володіти на достатньому рівні відповідними знаннями, сучасними методами управлінського обліку, фінансового аналізу та аудиту. Зростає роль сертифікаційних програм, таких як АССА, СІМА, DipIFR, які дозволяють українським бухгалтерам отримувати міжнародно визнані кваліфікації.

Важливим аспектом євроінтеграційних процесів вітчизняного підприємства у сфері бухгалтерського обліку є цифровізація бухгалтерського обліку. Електронний документообіг, хмарні сервіси, використання автоматизованих систем обліку та звітності (ERP, SAP, 1C, BAS) - усе це відповідає європейським практикам ведення бізнесу. Українські підприємства мають адаптувати свої інформаційні системи до стандартів ЄС щодо електронних даних, фінансової безпеки та конфіденційності (GDPR). Активно впроваджуються стандарти електронного адміністрування, зокрема щодо обміну податковою та фінансовою інформацією, що підвищує оперативність облікових процесів, зменшує ризики помилок і зловживань.

Європейський підхід передбачає активне використання бюджетування, аналізу витрат, контролінгу та оцінки ефективності діяльності підприємств. Це дозволяє оперативно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури, оптимізувати витрати та формувати довгострокові стратегії розвитку.

Євроінтеграційні процеси стали потужним каталізатором глибокої модернізації системи бухгалтерського обліку в Україні та важливим чинником розвитку вітчизняного підприємництва. Їх реалізація потребує тісної взаємодії бізнесу та держави на усіх рівнях та етапах. Успішна трансформація національної облікової системи наближає національну практику до європейських вимог, забезпечує підприємствам новий рівень прозорості і конкурентоспроможності, інтеграцію України у європейський економічний простір, стає передумовою сталого розвитку підприємницького сектору в умовах глобалізації.

ДЖЕРЕЛА

1. Товкун Л. В. Міжнародні стандарти фінансової звітності: особливості впровадження в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 4. С. 272–275.
2. Ісаншина Г. Ю. Особливості застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. *Ефективна економіка*. 2019. № 4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2019/45.pdf (дата звернення: 25.11.2025).
3. Маначинська Ю. А., Євдощак В. І. Євроінтеграційні тенденції у вітчизняній практиці бухгалтерського обліку. 2020. URL: http://rps.chtei-knteu.cv.ua:8585/jspui/bitstream/123456789/1021/1/111_Manachynska_J_Yevdoshchak_V%20%281%29.pdf (дата звернення: 25.11.2025).
4. Шепель Т. П. Розвиток бухгалтерського обліку в Україні на основі впровадження МСФЗ: проблеми і перспективи. *Облік і фінанси*. 2021. № 1(91). С. 36–43.
5. Костякова А. А. Звітність без кордонів: українські реалії в контексті МСФЗ. *Економіка та суспільство*. 2025. Випуск 74. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6055/5995> (дата звернення: 25.11.2025).
6. Закон України "Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу" від 18.03.2004 р. № 2258-VIII.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення: 23.11.2025).

7. Розпорядження Кабінету міністрів України "Про схвалення Стратегії застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні" № 911-р від 24.10.2007 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/911-2007-%D1%80#Text> (дата звернення: 23.11.2025).

8. Постанова Кабінету міністрів України "Про затвердження Порядку подання фінансової звітності" № 845 від 28.07.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/845-2023-%D0%BF#Text> (дата звернення: 23.10.2025).

9. Міністерство фінансів України. Офіційне роз'яснення: Уряд схвалив зміни до Закону про бухгалтерський облік: що зміниться для бізнесу. URL: https://mof.gov.ua/uk/news/uriad_skhvaliv_zmini_do_zakonu_pro_bukhgalterskii_oblik_shcho_zminitsia_dlia_biznesu-5212 (дата звернення: 23.10.2025).

10. Міністерство фінансів України. Офіційне роз'яснення: Запровадження міжнародних стандартів фінансової звітності. URL: <https://mof.gov.ua/uk/zaprovadzhennja-mizhnarodnih-standartiv-finansovoi-zvitnosti> (дата звернення: 23.11.2025).

11. Нестеренко К. Що таке МСФЗ? *Activ Financial Academy* URL: <https://finacademy.net/ua/materials/article/chto-takoe-msfo> (дата звернення: 23.11.2025).